

ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

Към 31 декември 2015 г. населението на област Бургас е 413 884 души, което представлява 5.8% от населението на страната и нарежда областта на 4-то място по брой на населението непосредствено след областите София (столица), Пловдив и Варна. В сравнение с 2014 г. населението на областта намалява с 300 души или с 0.1%.

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция на населението.

Раждаемост

През 2015 г. в областта са регистрирани 4 140 родени деца, като 4 115 (99.4%) от тях са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 96 деца, или с 2.3%.

Фиг.1. Коефициенти на раждаемост и естествен прираст на населението в област Бургас

Година	Раждаемост	Естествен прираст	Тотален коефициент на плодовитост
	‰		
1990	12.8	1.9	1.36
1995	9.8	-2.2	1.36
2001	9.4	-3.6	1.30
2005	10.5	-2.6	1.47
2006	11.4	-2.2	1.60
2007	11.6	-1.9	1.64
2008	11.7	-1.7	1.65
2009	12.3	-0.6	1.76
2010	10.7	-2.5	1.54
2011	10.3	-3.0	1.59
2012	10.1	-3.3	1.58
2013	10.0	-3.0	1.60
2014	10.2	-3.2	1.66
2015	9.9	-3.5	1.65

Коефициентът на общата раждаемост¹ за област Бургас през 2015 г. е 9.9‰, а през предходните 2014 и 2013 г. той е бил съответно 10.2 и 10.0‰.

Броят на живородените момчета (2 078) в област Бургас е с 41 по-голям от този на живородените момичета (2 037), или на 1 000 момчета се падат 980 момичета.

В градовете и селата на областта живородените през 2015 г. са съответно 3 068 и 1 047, като в сравнение с 2014 г. са с 45 по-малко в градовете и с 51 по-малко в селата.

¹Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

През 2015 г. средната възраст на жените при раждане на първо дете е 26.4 години, а при раждане на дете - 28.1 години. Средната възраст на жените при раждане на първо дете се увеличава от 26.3 години през 2014 г. на 26.4 години през 2015 година.

Броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 навършени години), или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост, оказват решаващо влияние върху равнището на раждаемостта и определят характера на възпроизводството на населението.

Броят на жените във фертилна възраст към 31.12.2015 г. е 92 982, като спрямо предходната година той намалява с 538.

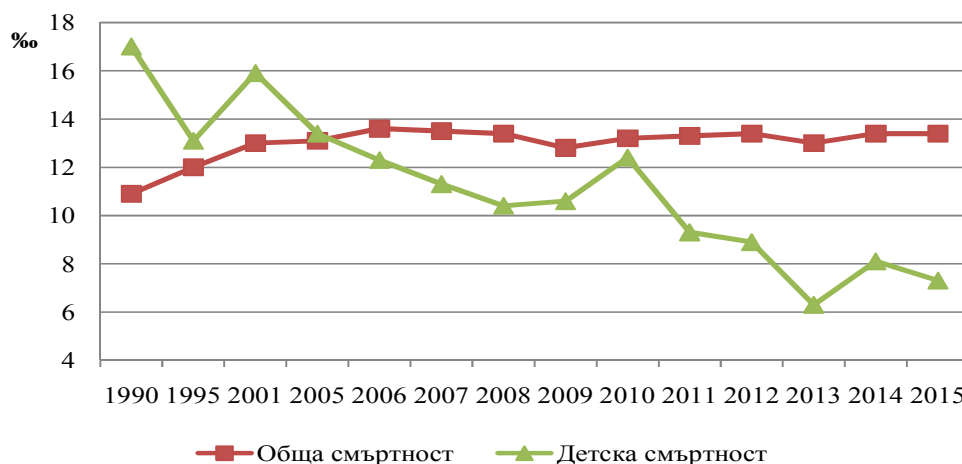
Тоталният коефициент на плодовитост² е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта. През 2015 г. средният брой живородени деца в областта от една жена е 1.65 при 1.53 за страната. В градовете средния брой живородени деца от една жена е 1.56 при 1.87 в селата.

Високата извънбрачна раждаемост е резултат от значителното нарастване на броя на съжителствата сред младите хора без оформен юридически брак. През 2015 г. броят на живородените извънбрачни деца е 2 141, а делът им намалява до 52.0% от всички живородени. Относителният дял на извънбрачните раждания в градовете в областта (53.0%) е по-висок отколкото в селата (49.1%).

Смъртност

Броят на умрелите в област Бургас през 2015 г. е 5 531 души, **коефициентът на обща смъртност³** е 13.4‰ при 15.3‰ за страната. Спрямо предходната година броят на умрелите намаляват с 9 случая, или с 0.2%. Смъртността сред мъжете (14.4‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (12.4‰). През 2015 г. на 1 000 жени умират 1 106 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. В градовете на област Бургас коефициентът на смъртност е 11.9‰, а в селата - 17.7‰.

Фиг. 2. Коефициенти на обща и детска смъртност в област Бургас

²Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзрастовата плодовитост през отчетната година.

³Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой население.

През 2015 г. в областта са починали 30 деца на възраст до една година, а **коэффициентът на детска смъртност**⁴ е 7.3‰ и е по-нисък спрямо предходната година.

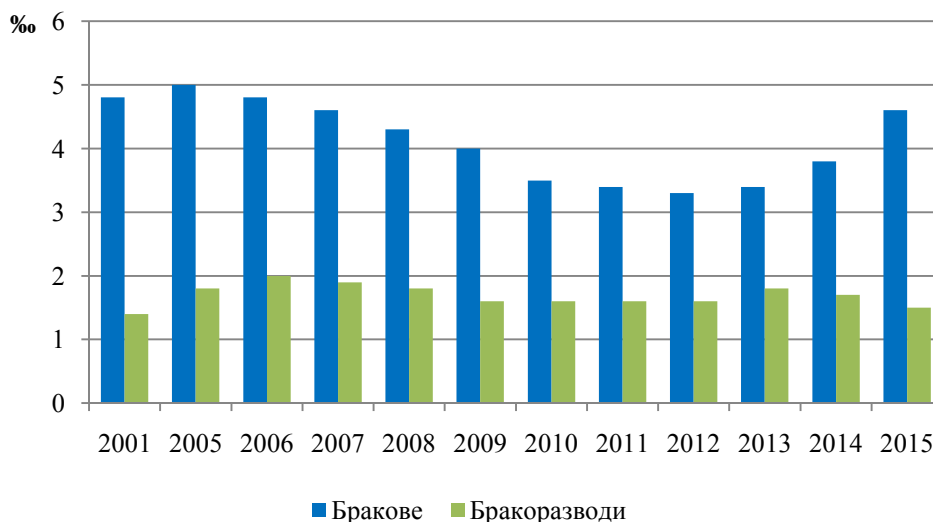
Бракове и разводи

През 2015 г. се наблюдава ръст на броя на сключените бракове. Регистрираните юридически бракове в областта са 1 897 и са с 330 повече от предходната година. От всички регистрирани бракове 73.5% (1 394) са сред населението в градовете. В селата са сключени 503 брака. Най-много са сключените граждански бракове при мъжете във възрастта от 25 до 34 години (55.8%), докато при жените се очертава диапазонът между 20 и 29 години (57.6%).

Увеличаването на броя на сключените бракове води и до увеличаване на **коэффициента на брачност**⁵, който през 2014 г. е 3. 8‰, а през 2015 г. нараства до 4.6‰.

През 2015 г. разводите в областта са 636 и са с 69 по-малко спрямо 2014 година. От всички прекратени бракове 87.9% се отнасят за населението в градовете. Критичен момент в съвместния живот на брачните двойки е възрастта от 35 до 49 години. При мъжете най-голям е относителният дял на разводите в този възрастов интервал - 57.1%, а при жените - 53.1%.

Фиг. 3. Коэффициенти на брачност и бракоразводност в област Бургас (На 1 000 души)

⁴Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

⁵Брой сключени бракове на 1 000 души от населението.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между ражданията и умираанията представлява естественият прираст на населението. През 2015 г. абсолютният размер на естествения прираст в област Бургас е минус 1 416 души. В сравнение с предходната година отрицателният прираст е нараснал с 87 души.

Намалението на населението, измерено чрез **коэффициента на естествения прираст**⁶, е минус 3. 5‰ за областта, като в градовете е минус 2.1‰, а в селата - минус 7. 4‰, или намалението на населението в резултат на естествения прираст се дължи предимно на негативните демографски тенденции в селата.

Съществено влияние върху броя и структурата на населението в областта оказва и механичният прираст (разликата между броя на заселени и изселени лица). През 2015 г. област Бургас има положителен механичен прираст от 1 116 души, като при мъжете той е 487, а при жените 629. В резултат на преселванията, населението в градовете на област Бургас се увеличава, а в селата на областта намалява.

⁶Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умираания, бракове, разводи, миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са: Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението Образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Национален осигурителен институт; Министерство на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживееене на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.